

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vnivers[a]e Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

22. De Diuinatione, quæ ex superstitionis & vanis quibusdam
observationibus sumitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

dum aliquem in locū Iudæ fratres conuocarunt, & preces ad ipsum Deum fuderunt. Tertio, si diuina oracula ad futiles, & vanas res, vel ad terrena negotia adhibeantur. Vnde B. August. in epistol. no. art: *Hic, qui de paginis Euangelicis fortis legitur, est opitandam sit, ut id potius faciam, quam ad demonia consulenda concurrant: mihi tamen displicet ista consuetudo, ad negotia secularia, & ad vitæ huius vanitates diuina oracula velle conuocare.* Sic ille. Quarto, si in electionibus Ecclesiasticis, quis fortibus euentum committat. Hęc ex S. Thoma.

Cap. XXII.

De Diuinatione, quæ ex superstitiosis, & vanis quibusdam obseruationibus sumitur.

Scire conuenit, quemadmodum omnia sunt fortuita dicta, vel facta hominum, quorum obseruatione quis futura diuinat: sic superstitioses dicuntur fortuiti aliarum rerum euentus, ex quorum notatione quis læta, vel tristia sibi, vel alteri omnia euentura certò cõiectat. Exemplum pono. Si quispiam summo mane domo egressus canem, aut selem offendat, funus, sepulcrum, aut crucem videat, diuinat sibi eo die sic, vel aliter cuncta euentura: vana hæc est diuinatione ex inani, & superstitiosa obseruatione ducta. Alij venatum iurati, si primo mane pedem in limine offenderint, aut eorum vestis deciderit, vel fuerit tacta à foricibus, aut lacinia valuis adhaeserit, putant & certum apud se constituunt, nihil sibi prosperè, & feliciter eo die euenturum. Si cum primum domum euerint, sternutauerint, si corrigiam abruerint, si in porta caput offenderint, si corruerint, insauti omnis esse arbitrantur. Putant nonnulli certorum animalium occursum, prosperos rerum euentus præsignificari; aliorum: verò animantium, aduersos. Certos itidem hebdomadæ dies esse sibi faustos, alios infaustos. Hęc omnia ex vana Gentiliū obseruatione initium duxerunt. Tib. Gracchus quo die ciuili seditione oppressus est, domo egrediens ita pede limen offendit, ut non parua vis sanguinis efluxerit. Plutar. in Tib. Gracch. Valer. lib. 1. c. 4. Neroui in expeditionem Alexandriae profecturo, lacinia surgenti adhaesit. Crassus filius contra Parthos profecturus in aciem, ita pedem offendit, ut humi prostratus conciderit: qui deinde in bello caesus occubuit. Plutar. in Crasso. Bruto, & Cassio prodituris in aciem obuium Aethiopem calamitatem præsignificasse, vulgo creditum est. Hadrianus Cæsar ex Mauri occursum futuram sibi mortem suspicatus esse perhibetur. Annibali ex Italia Africam petenti sepulchrum diruptum in via, omen ingessit infaustum. Reperias certum genus hominū, qui sibi putent aduersum diem Martis, aut diem Veneris: contra verò felicem, & prosperum diem Iouis, & diem Lunæ: Vnde nihil, quod sit aliquid ponderis, & momenti, aggrediuntur, nisi certis quibusdā diebus, alijs verò libenter, & audacter negotia tractanda inscipiunt. Hęc, & his proxima superstitiosa, & vana sunt, & vt dixi, à Gentibus accepta, quæ cum aliquando experirentur certis quibusdam rerum euentibus lætum, vel triste sibi aliquid

accidisse, in eis aliquid diuinitatis contineri censuerunt, & deinde dæmon sese in illis rerum casibus immiscebat, vt sic Gentes delusæ tenebantur. C. Flaminius cum apud lacum Trasimenum cum Annibale pugnaturus cõuelli signa iussisset, lapsus equo super caput eius humi prostratus est: nihilque eo prodigio inhibitus signiferis signa moueri sua sede posse negantibus, malum, ni ea continuò effodissent, minatus est: & deinde ipse in bello occubuit, & in ea acie quindecim millia Romanorū caesa, sex millia capta, viginti millia fugata sunt. Hęc Valer. lib. 1. c. 6. Liu. lib. 2. belli Punic. Vulpē in via occurtem, signū mali omnis putabant. Sic etiā canis prægnans si occurreret, credebatur infaustum omen: Porcus, aut mustella à sinistra veniens, infelicis omnis erat. Si quid item mures corroserant, tristitia prænuntiare creditū est. Quæ quidem omnia, vt vana dānantur, & illud. 2. 6. q. 2. ex Augustino. Negari non potest, vt supra dixi aliqua dicta, vel facta in Sanctis Scripturis fuisse, quæ rerum sequentium euentum non ab humano, sed diuino impulsu profecta, significauerint, vt Gedeon Iud. 7. Ex eo quod audiuit narrationem, & interpretationem cuiusdam somnij, omen captauit. Et seruus Abraham Gen. 24. omine etiam vius legitur. Et Ionathas Saulis filius 1. Reg. 14. omen etiam obseruauit. Præterea narrat Paulinus in vita Ambrosij. Probum iudicem, cum Ambrosium ad Liguriam, & Aemiliam gubernandas misisset, ei dixisset: *Vade, & fac, nõ vt iudex, sed vt Episcopus,* & postea Mediolanensis Ecclesia eum in Episcopum elegit. Et ipse Ambrosius adhuc adolescens cum forori osculandam manum dedisset, ludens dixit, te futurum Episcopum: & ita fuit.

Cap. XXIII.

De Diuinatione, quæ ex Invocatione dæmonum petitur.

Sciendum est, Dæmones dupliciter euocari; expressim, aut occultè, siue vt vulgo dicitur, tacitè. Expressim euocantur, cum quis pacto cum eis inito petit, vt sibi futura prænuntient, aut aperiant occulta. Tacitè verò, & occultè euocantur, cum vel aliquid sit, in quo latet pactum cum Dæmone contractū, vel cum quis vitur ministerio, & opera hominis, qui cū dæmone societatem in eo ministerio contraxit. Præterea, scire oportet, ad hoc genus Diuinationis reuocari eas quoque diuinationes, quas Cicero appellat, Vaticinationis, & Furoris. Olim enim, qui futura apud gentes vaticinabantur, aut occulta indicabant, dicebantur Arioli, qui furore correpti, dæmonis instinctu futura prædicebant. In hoc etiam genere includuntur omnes Magorū artes, quibus solet inesse fraus maxima dæmonum. Porrò duplex est Magia, altera dicitur Naturalis, aut Mathematica, altera verò est dæmonica. Naturalis est, qua quis cõmixtis multarum rerum naturalium viribus, & facultatibus occultis, quædam mirabiliter efficit: quæ quidem res veræ sunt, & vi naturæ productæ, sed earum causæ nos latent: ideo mirabiliter eas fieri putamus. Hac ratione fructus arborū aliquando ante tempus nascuntur, procreantur hyeme rosæ, vix, fabæ. Item arte, hoc est, vi naturæ recondita, & abstrusa facit quis, vt intra paucas